

?.Ko je bio hazreti Ibrahim a.s

Svaki novi korak u naučnom istraživanju razvoja života na ovoj planeti, vremenski se sve dublje pomjera u prošlost, povećavajući tako tajne koje treba razotkrivati. Ibrahim, 'alejhisselam, uživa veliki ugled među sljedbenicima triju vjera: jevrejstva, kršćanstva i islama. On spada u najodabranije poslanike i borio se na putu vjere ka robovanju Allahu izlažući sebe u propast. Bio je primjer požrtvovanja na putu vjerei živi primjer iskrenosti u ljubavi prema svome Gospodaru. Otac je svih vjerovjesnika (ebu-l-enbija'), jer svaka knjiga koja je objavljena nakon njega, vodi porijeklo od njegove loze. Ibrahim je imao dva sina koja je Allah, dželle šanuhu, odabrao za poslanike: Ismaila i Ishaka. Ismail je djed poslanika Muhammeda, sallallahu 'alejhi we-sellem, i djed Arapa Hidžaza, jer njihovo porijeklo potiče od njegova dva sina: Nabita i .(Kajzara (Kedara

:Kur'an ukazuje na Ibrahimovo očinstvo Arapima

i u vjeri vam ništa teško nije propisao, u vjeri pretka vašeg Ibrahima. Allah vas je odavno ..."
(muslimanima nazvao, i u ovom Kur'anu..." (Hadždž:78

Ishakov potomak je Jakub, koji je nazvan Israil i od njega vode porijeklo sinovi Israilovi, tj. jevreji. Iz njihove loze je bilo mnogo poslanika, a pečat im je bio Isa, 'alejhisselam. Učenjaci tvrde da je Ibrahim živio u devetnaestom vijeku p.n.e, ili tačnije rečeno u sedamnaestom vijeku p.n.e. u području između rijeka Eufrata i Tigrisa. Arapski izvori spominju da je Ibrahim rođen u Babilonu, a historičari govore da to područje obuhvata prostor između rijeka Eufrata i Tigrisa. Ibrahim je rođen u vrijeme vladara Nimroda b. Ken'ana. Historija potvrđuje da je u vremenu .Ibrahima u Iraku vladala babilonska civilizacija

Ibrahim i božanstva Babilona

Poznavanje vjere Babilonaca nam pomaže da shvatimo kur'anske ajete koji govore o vjeri Ibrahimova naroda. Stanovnici Babilona su imali više bogova. Svaki grad je imao svoje božanstvo koje ga štiti, a svaka provincija i selo je imalo manja božanstva koja su obožavali, iako su službeno imali svi najveće božanstvo. Vladari su osjećali veliku potrebu za oprostom i zbog toga su božanstvima gradili hramove u koje su stavljali namještaj, hranu i vino. U takvoj sredini odrasta Ibrahim kojem je Allah, dželle šanuhu, darovao uputu i saznanje da je samo jedan Gospodar, Allah, i da On nad svim vlada. Nakon toga se Ibrahim upućuje svome narodu .ukazujući im na istinu

.Mi smo još prije Ibrahimu razboritost dali i dobro smo ga poznavali"

"?Kad on ocu svome i narodu svome reče: "Kakvi su ovo kumiri kojima se i dan i noć klanjate

".Oni odgovoriše: "I naši preci su im se klanjali

.I vi ste, a i preci vaši su bili u očitoj zabludi" -reče"

.Govoriš li ti to ozbiljno ili se samo šališ?" - upitaše oni"

*Ne", -reče - "Gospodar vaš je Gospodar nebesa i Zemlje, On je njih stvorio, i ja ću vam to"
(dokazati." (El-Enbija':51-56*

Pravdanje njegova naroda je bilo da su njihovi preci obožavali kipove i da ih oni samo slijede. To je neosnovan dokaz kojim nasilnici opravdaju svoje postupke u svim vremenima i na taj način slijepo slijede svoje pretke. Ibrahim je želio da oslobodi svoj narod od vjerovanja u .kipove, i da ih uputi na pravi put ka robovanju jednom Gospodaru

A da li ste razmišljali" -upita on - "da su oni kojima se klanjate vi i kojima su se klanjali davni" preci vaši, doista, neprijatelji moji? Ali to nije Gospodar svjetova, koji me je stvorio i na pravi put ,uputio

i koji me hrani i poji, i koji me kad se razbolim liječi, i koji će mi život oduzeti, i koji će me poslije

(oživjeti, i koji će mi, nadam se, pogreške moje na Sudnjem danu oprostiti!)" (Eš-Šuara':75-82

Ovi ajeti ukazuju na Ibrahimov iman, iman onoga koji je pokoran Allahu, i koji se riješio briga u
.svojoj duši u kojoj vlada samo spokoj i sreća

Ibrahimovo pozivanje oca da napusti vjeru u kipove

Ibrahimov otac ne samo da je obožavao kipove, već ih je pravio i prodavao. To je Ibrahima jako pogodilo i osjetio je da mu je dužnost da posavjetuje svoga najbližeg i da ga opomene posljedicama nevjerovanja. Način na koji ga Ibrahim poziva je pun dokaza, obraćajući mu se
.lijepim govorom, punim nježnosti

.Spomeni, u Knjizi, Ibrahima! On je bio istinoljubiv, vjerovjesnik"

*Kada je rekao ocu svome: "O oče moj, zašto se klanjaš onome koji niti čuje niti vidi, niti ti može
?od ikakve koristi biti*

;O oče moj, meni dolazi znanje, a ne tebi; zato mene slijedi, i ja ću te na pravi put uputiti

;o oče moj, ne klanjaj se šejtanu, šejtan je Milostivome uvijek neposlušan

."o oče moj, bojim se da te od Milostivog ne stigne kazna, pa da budeš šejtanu drug

*Otac njegov je rekao: "Zar ti mrziš božanstva moja, o Ibrahime? Ako se ne okaniš, zbilja ću te
"!kamenjem protjerati, zato me za dugo vremena napusti*

*Mir tebi!" - reče Ibrahim. "Moliću Gospodara svoga da ti oprost, jer On je vrlo dobar prema"
.meni*

*I napustiću i vas i sve one kojima se mimo Allaha klanjate i klanjaću se svome Gospodaru;
".nadam se da neću biti nesretan u klanjanju Gospodaru mome*

*I pošto napusti njih i one koji su se mimo Allaha klanjali, Mi mu Ishaka i Jakuba darovasmo, i
(obojicu vjerovjesnicima učinismo." (Merjem:41-49*

"!Njegov govor je bio iz srca i svaki svoj savjet počinje riječima: "O moj oče

Ibrahim navodi dokaze svome ocu i savjetuje ga da ne obožava onoga koji nema moći da mu pomogne. On ne naziva svoga oca nezalicom, niti sebe poznavaoem kako ne bi odvratio očevu pažnju od sebe. Ibrahim nastavlja da ga savjetuje, ali njegov otac mu prijeti kamenovanjem. Na to mu Ibrahim ne uzvraća istom mjerom, već govori da će tražiti oprosta za njega i da će se odvojiti od njih ako im nanosi zlo.

:On traži oprosta za svoga oca, ali je to bilo prije nego što njegov otac odbija istinu

A što je Ibrahim tražio oprosta za svoga oca bilo je samo zbog obećanja koje mu je dao. A čim mu je bilo jasno, da je on Allahov neprijatelj, on ga se odrekao. Ibrahim je doista bio pun (sažaljenja i obazriv. (Et-Tevbe:114

Ibrahim ruši kipove

U namjeri da svome narodu donose dokaz protiv njihovih božanstava, da oni ne koriste njima, niti im štete, Ibrahim skriva u sebi misao o rušenju kipova. To je jasan dokaz ljudima koji više .koristi od uputa i savjeta

Na dan praznika kojeg su imali, Ibrahim iskorištava priliku za ostvarenje svoje namjere. Otac ga poziva da im se pridruži kako bi osjetio mir u svom srcu. On to prihvata, ali nalazi opravdanje da se izdvoji iz njihove skupine, govoreći im gledajući u zvijezde da vidi u njima da će oboliti od kuge. Iz straha da mu se nešto ne desi, njegov narod mu reče da se vrati kući. Tada se on uputi na mjesto gdje su bili kipovi, sa čvrstom namjerom da ih sruši. Ibrahim stiže do hrama u kojem su bili kipovi jedan do drugog, a u pročelju je bio najveći među njima. Tu je vidio ostavljene žrtve, hranu i piće koje im je njegov narod ostavio da jedu, po njihovom mišljenju. Ismijavajući im se, Ibrahim ih upita: "Zar ne jedete!?" Niko mu nije odgovorio, pa ih upita: "Zar ne govorite?" Tada uzima sjekiru i jednog po jednog razbija i dolazi do najvećeg kipa, vješa sjekiru o njegovu .ruku, a zatim napušta hram

,Iste vjere kao i on, bio je i Ibrahim"

,kad je Gospodaru svome iskrena srca došao

?kad je ocu svome i narodu svome rekao: "Čemu se to vi klanjate

?Zar lažna božanstva umjesto Allaha hoćete

"?I šta o Gospodaru svjetova mislite

,I on baci pogled na zvijezde

"!pa reče: "Ja ću se, evo, razboljeti

,i oni ga napustiše, uzmaknuvši

?a on se kumirima njihovim prikade, pa reče: "Zašto ne jedete

"?Šta vam je te ne govorite

(i krišom im priđe desnom rukom ih udarajući." (Es-Saffat:83-93

"!Tako mi Allaha, ja ću, čim se udaljite, vaše kumire udesiti"

(I porazbija ih on na komade, osim onoga najvećeg, da bi se njemu obratili." (El-Enbija':57-58

Time Ibrahim donosi jasan dokaz svome narodu o neispravnosti onoga što oni vjeruju, jer da su oni božanstva, sebe bi spasila i nanijeli bi štetu onima koji im nanose zlo. Toga se dosjetio i jedan od japanskih imperatora koji je gradio veliki kip Budi. Gradnja nije bila završena kada ih je zadesio potres 1956. godine koji je pretvorio kip u paramparčad. Tada dolazi imperator do srušene gomile i kaže pun gnjeva: "Gradio sam te, plaćajući skupo za tebe, a nisi bio u stanju ni
".svoj hram da zaštititiš

Suđenje Ibrahimu

Nakon što su proslavili praznik, narod se vraća i vidi šta se desilo sa njihovim božanstvima. To ih je uplašilo i pitali su se među sobom ko bi mogao biti nasilnik koji je porušio njihove svetinje. Neki od njih su rekli: *"Čuli smo mladića koji ih spominje sa lošim, kažu za njega Ibrahim. On se ismijavao sa njima i smatramo da je on to uradio."* Do vladara je stigla vijest o napadu na kipove i narediše svojoj vojsci da privedu Ibrahima i da mu pred ljudima sude, te da svjedoče oni koji su čuli da on sramoti njihova božanstva. Vladari su ga pitali: *"Jesi li ti ovo uradio sa (našim bogovima, o Ibrahime?" (El-Enbija':62*

U tome je vidio Ibrahim izvanrednu priliku da ostvari svoje želje i da im ukaže na stvarnost koju trebaju priznati. Na mudar način im odgovara na njihovo pitanje i reče im da je to uradilo najveće božanstvo, a svjedoci toga su ostala božanstva, zatim je dodao: *"Pitajte ih, ako umiju da govore?"* (El-Enbija':63) - najveće božanstvo se rasrdilo da obožavate manja božanstva i zbog toga je to uradilo. Na trenutak su bili uvjereni da Ibrahim govori istinu, ali su ponovo počeli da raspravljaju sa njim govoreći mu kako da oni pitaju božanstva, kada i on zna da oni ne .umiju govoriti. Tada je istina izišla na vidjelo i oni nisu bili u stanju da odgovore Ibrahimu

Teško vama i onima kojima se, umjesto Allahu, klanjate! Zašto se ne opametite?" (El- " (Enbija':67

Neznanje je prevladalo kod njih i nisu bili u stanju da vide pravu sliku stvari. Pobožali su se za sebe i nisu imali nikakva dokaza protiv Ibrahima. Umjesto rasprave sa njim, upotrijebili su svoju .snagu i izdali su smrtnu presudu, ali ga Allah spašava od toga

(O vatro" - rekosmo Mi - "postani hladna i spas Ibrahimu!"(El-Enbija':69 "

Stvarnosti koje iznosi Kur'an u svome kazivanju o Ibrahimu potvrđuje i nauka. Sve to nije bilo poznato u vrijeme Muhammeda, sallallahu 'alejhi wesellem, niti je to bilo otkriveno, osim u novije vrijeme kada su bila iskopavanja u Babilonu gdje su nađene ploče koje potvrđuju .vjerovanje Babilonaca onako kako ga i Kur'an opisuje

.Iman Ibrahima a.s

Historijska istraživanja potvrđuju da su ljudi u vremenu u kojem je Ibrahim živio obožavali Sunce, Mjesec i zvijezde. Ibrahim, koji je vjerovao u jednog Allaha nije propustio priliku, a da ne ukaže ljudima na njihovo vjerovanje, želeći im ukazati na vjeru u jednog Allaha i na .neispravnost vjere u zvijezde, Sunce i Mjesec

.I Mi pokazasmo Ibrahimu carstvo nebesa i Zemlje da bi čvrsto vjerovao"

,I kad nastupi noć, on ugleda zvijezdu i reče: "Ovo je Gospodar moj!" A pošto zađe

"!reče: "Ne volim one koji zalaze

*A kad ugleda Mjesec kako izlazi, reče: "Ovo je Gospodar moj!" A pošto zađe, on reče: "Ako me
".Gospodar moj na pravi put ne uputi, biću sigurno jedan od onih koji su zalutali*

*A kad ugleda Sunce kako se rađa, on uzviknu: "Ovo je Gospodar moj, ovo je najveće!" A pošto
!zađe, on reče: "Narode moj, ja nemam ništa s tim što vi Njemu druge ravnim smatrate*

*Ja okrećem lice svoje, kao pravi vjernik, prema Onome koji je nebesa i zemlju stvorio, ja nisam
(od onih koji Njemu druge ravnim smatraju!" (El-En'am:75-79*

Allah, dželle šanuhu, ukazuje Ibrahimu na tajne svemira koji ukazuje na Allahovu veličinu, a spoznaja toga jača iman Ibrahimu i pruža dokaz protiv mnogobožaca. Kada nastupi noć, Ibrahim iziđe sa svojim narodom i počeo razgovarati pod vedrim nebom. Ibrahim im ukaza na jednu od zvijezda koju su obožavali i u prisutnosti svoga naroda im reče: "Ovo je moj gospodar" - govoreći im kao da on slijedi njihovo mišljenje. Ne prođe dugo, a ta zvijezda nestade pred svjetlošću dana. Tada im Ibrahim reče da on ne vjeruje u božanstvo koje se pojavi, a zatim izgubi. Na mudar način im se Ibrahim obraća. Na samom početku, on ne potcjenjuje njihova božanstva i vjeru njihovu, kako se ne bi udaljili od njega i suprotstavili mu se, ne želeći da ga slušaju. On im se približio, te su smatrali da njima pripada i zadobiva njihovo povjerenje, nakon čega može da ih pridobije i objasni im greške u njihovom vjerovanju, a to je da pojava zvijezde i .njeno gubljenje zahtijeva stvaranje te pojave, što se nijeće sa božanstvom

Na drugom mjestu Ibrahim ukazuje na izlazak Mjeseca i njegovo gubljenje. Tim on želi ukazati
:na dvije stvari

nijekanje obožavanja Mjeseca i -

**postojanje drugog tj. jedinog ispravnog božanstva, a to je Allah, dželle šanuhu, koji upućuje na -
.pravi put**

Slijedećeg dana Ibrahim ukazuje na Sunce i njegov zalazak, nakon čega potvrđuje da je on nevin od onoga u šta oni vjeruju, jer zvijezde koje se pojavljuju i gube moraju imati svoga .Stvoritelja, a to je Allah Uzvišeni

Dokaz da je Allah, subhanehu ve te'ala, Gospodar svega

U vrijeme Ibrahima vladar je bio Nimrod. On se proglašava božanstvom i kada je čuo za Ibrahimovo pozivanje ka robovanju Allahu i nijekanje svih drugih božanstava poziva Ibrahima.

:Kur'an nam ukazuje na njihov susret

Zar nisi čuo za onoga koji se sa Ibrahimom o njegovu Gospodaru prepirao, onda kad mu je "Allah carstvo dao? Kad Ibrahim reče: "Gospodar moj je koji život i smrt daje", - on odgovori: "Ja dajem život i smrt!" - "Allah čini da Sunce izlazi sa istoka" - reče Ibrahim - "pa učini ti da grane sa zapada!" I nevjernik se zbuni. - A Allah silnicima neće ukazati na pravi put." (El-

(Beqare:258

Vladar pita Ibrahima za svojstva njegova Gospodara, a Ibrahim mu odgovara da On daje život i smrt. U svojoj zanešenosti sa vlašću i snagom, vladar mu odgovara da on daje život i smrt. Ibrahim ga pita: "Kako to?" Njegov odgovor je bio da će on uzeti dva čovjeka koja su zaslužila .smrt, jednog će ubiti, jer on usmrćuje, a drugom će se smilovati, jer on daje život

Nema sumnje da se odgovor vladara kosi sa stvarnošću, jer stvarno oživljanje je stvaranje iz ničega. Zbog toga Ibrahim navodi drugi primjer s kojim će moći da mu se suprotstavi: "Allah čini da Sunce izlazi sa istoka, pa učini ti da grane sa zapada." Vladar koji se smatrao drugom .Allahovim nije bio u stanju da da odgovor na to pitanje

Ovaj kur'anski tekst ukazuje na tvrdnju vladara da je on božanstvo. To je otvaranje nauke ka Kur'anu. U jednom od muzeja u Engleskoj nalaze se imena porodica koje su vladale u Babilonu nakon potopa. Na pločama koje su pronađene spominje se da su ti vladari sišli sa neba da vladaju na Zemlji nakon što ju je Allah, dželle šanuhu, očistio od nereda na njoj i oni su nebeski gospodari kojima narod treba da robuje. A poznato je da je Ibrahim živio u vrijeme jednog od .vladara Babilona

To nije bilo poznato u vrijeme Muhammeda, sellallahu 'alejhi wesellem, što je dokaz da je .Kur'an objava od Allaha, dželle šanuhu

Allahova moć proživljavanja mrtvih

Od najvažnijih odredbi imana u vrijeme Ibrahima, a i sada je vjera u Sudnji dan, u nagradu i .kaznu, i u oživljavanje mrtvih

Materijalisti niječu ovo vjerovanje, a Kur'an im na više mjesta odgovara na njihove sumnje i nijekanje Sudnjeg dana. To je odgovor da je Allah, dželle šanuhu, svemu kadar i da je On i prvi :put stvorio čovjeka i da je On, subhanehu ve te'ala, kadar da ga ponovo oživi

(On je Taj koji iz ničega stvara i On će to ponovo učiniti.) (Er-Rum:27 "

Ibrahim vjeruje u Allahovu moć ponovnog oživljavanja mrtvih, ali on traži od svog Gospodara nešto opipljivo što će mu smiriti srce. Allah, dželle šanuhu, udovoljava njegovom zahtjevu i :ukazuje mu na Svoju moć

A kada Ibrahim reče: "Gospodaru moj, pokaži mi kako umrle oživljuješ!" - On reče: "Zar ne vjeruješ?" - "Vjerujem" - odgovori on -, "ali bih da mi se srce smiri." - "Uzmi četiri ptice" - reče On - "i isijeci ih, pa pojedine komade njihove stavi na razne brežuljke, zatim ih pozovi, brzo će ti (doći. Znaj da je Allah silan i mudar!" (El-Beqare:260

Onaj koji razmišlja o ovom ajetu uvjeriće se da Ibrahim nije sumnjao u Allahovu moć proživljenja, već je on samo želio čvrst dokaz i pita: "Kako oživljavaš?" i ne pita: "Da li oživljavaš?" To je pitanje čovjeka koji želi svoje srce smiriti, kako ne bi dao mogućnosti da u njega prodre sumnja. El-Fahr Er-Razi dopunjuje ovo kazivanje svojim komentarom i kaže: "*Cilj .ovog kazivanja je ukazivanje na opipljivi primjer povratka duša u tijelo, i to na lahak način*